

Utbildningsinspektion i Peterslundsskolan, förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och obligatorisk särskola årskurs 1-6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Peterslundsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	78
Förskoleklass	21
Grundskola	220
Särskola	7

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1 till 6, obligatorisk särskola och fritidshem.

Ett arbete med att organisera skolans verksamhet i arbetslag har inletts med en arbetslagsutbildning men skolan är ännu inte organiserad på detta sätt. I skolan finns en förskoleklass, en klass i årskurs 1, två klasser vardera i årskurs 2 till 6 och 0 särskola årskurs 1 till 6. Dessutom finns två fritidshemsgrupper i Peterslundsskolan.

Skolan är belägen i utkanten av villa- och radhusbebyggelse med gott om grönområden runt skolan där elever kan uppehålla sig på raster.

Skolan är byggd 1978 och är i gott skick.

Genomförandet av inspektionen i Peterslundsskolan

Skolverket sände den 25 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Peterslundsskolan har bestått av undervisningsråden Johan Nilsson och Ewa Pettersson. Besök i Peterslundsskolan inleddes den 13 oktober 2004 och avslutades 14 oktober 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Peterslundsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Peterslundsskolan genomfördes formella intervjuer med rektor, personal i grundskola, grundsärskola, förskoleklass och fritidshem, ett urval av eleverna i årskurs 2 och 6 samt föräldrar. Lektioner i årskurs 2 och 6 besöktes. Inspektörerna gjorde också besök i förskoleklassens, grundsärskolans och fritidshemets verksamhet. Under inspektionsbesöket fördes samtal med elever i försko-

lekclass och grundsärskola samt vid spontana kontakter även med andra elever i skolan.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Både föräldrar och elever uppger att skolan är en trygg och trivsamt miljö. Föräldrarna framhåller att skolan är lagom stor och att det känns tryggt att årskurs 6 får vara kvar på skolan och inte behöver flytta till en skola med högre årskurser. Föräldrar och elever uppger att lärarna vid tecken på konflikter mellan elever tar tag i problemet och hjälper till att lösa det. Eleverna känner förtroende för att det finns vuxna tillgängliga och att de har förmåga att hjälpa till att lösa konflikter. Föräldrarna är mer tveksamma till tillgängligheten till vuxna och påpekar att stämningen på skolgården tidvis inte är den bästa.

Samtal i s.k. tjej- och killgrupper har resulterat i att etiska frågor diskuteras och att många problem som handlar om förhållningssätt gentemot varandra har kunnat lösas. Samtalen har bidragit till att eleverna visar respekt och förståelse för varandra. Både föräldrar och elever framhåller däremot att "killgruppen" borde ledas av en man.

Lärarna framhåller skolan som en trygg och relativt lugn skola, men anser att det behöver läggas ned ytterligare krafter på att stävja ett "grovt" språk mellan eleverna.

I kvalitetsredovisningen för år 2003 framgår att en oroande hög andel, 18 procent, elever i en enkät har svarat att de känner sig mobbade eller kränkta. Inspektörerna framhåller vikten av att undersöka bakgrunden till dessa siffror och att bedöma vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna resultatet av arbetet med normer och värden bör förbättras så att andelen elever som inte känner sig kränkta ökar.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Peterslundsskolans kvalitetsredovisning framgår att eleverna i årskurs 3, inklusive särskoleeleverna, vårterminen 2004 har genomgått test i Diagnos i läsning och skrivning (DLS). Resultatet av denna test visar att av 41 elever har, enligt skolans bedömning, fyra elever inte uppnått målen i rättstavning medan åtta är på väg att uppnå dem och i läsförståelse har fyra elever inte nått testets mål medan fem är på väg att uppnå dem. Av kommunens kvalitetsredovisning framgår att av eleverna i årskurs 2 har 83 procent uppnått målen enligt DLS-provets läsförståelseedel, vilket är en liten förbättring av resultaten under den senaste treårsperioden.

I årskurs 1 genomförs språktest genom Diagnos av fonologisk medvetenhet (Fonolek). Av den i maj 2004 genomförda testen framgår att hälften av eleverna i årskurs 1 inte når nivå fyra på den niogradiga stanine-skalan.

För årskurs 5 redovisas i kommunens kvalitetsredovisning resultaten 2003 av de nationella proven. Andelen elever som når kunskapsmålen i svenska är 100 procent, siffrorna för engelska är 91 procent och för matematik 96 procent. Detta är en klar förbättring sedan 2001. År 2002 fanns enligt kvalitetsredovisningen inga elever i årskurs 5 i Peterslundsskolan, varför inga siffror har redovisats. I kommunens kvalitetsredovisning står att skolans arbete "har resulterat i ökade kunskaper när det gäller elevernas läs- och skrivförmåga". Den sammanställning som skolan gjort av vilka elever i årskurs 5 som vårterminen 2004 klarat nationella proven, visar att tre elever inte har klarat provet i svenska, fem i matematik och fem i engelska. Inspektörerna uppmanar skolan att göra en utvärdering och analys för att klargöra orsakerna till dessa resultat.

Sammanställningar av skolans kunskapsresultat förutom nämnda DLS-tester, nationella prov och Fonolek saknas. De sammanställningar som finns är svåra att jämföra över tid och saknar analys. Inspektörerna påpekar att ett alltför starkt fokus på testresultat som mått på elevernas kunskap kan göra att bedömningen av elevers lärande och resultat blir ensidig.

I grundsärskolan upprättas individuella studieplaner tillsammans med föräldrar och elever. Lärarna utgår från de nationella målen. Eleverna når utifrån sina förutsättningar och individuellt uppsatta mål goda resultat enligt lärare och föräldrar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av skolans undervisning är bra. Redovisningen av skolans resultat bör förbättras så att den visar en allsidig bedömning av elevens resultat.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Peterslundsskolan arbetar man aktivt för att få en trygg miljö för eleverna. Vid raster finns alltid personal ute och eleverna vet vem de skall vända sig till om det uppstår något problem. Eleverna i de yngre åldrarna har inte rast samtidigt som de äldre. Lärarna uppger att detta har upplevts som positivt då det minskat konkurrensen om bl.a. uteleksaker och gjort utevistelsen lugnare.

Regler finns för hur man skall uppträda mot varandra i skolan och inspektörerna har uppmärksammat att dessa finns uppsatta i klassrummen. Personalen uppger att dessa regler är framtagna på elevråd i samverkan mellan personal och elever och att de kontinuerligt uppdateras. De flesta elever uppger dock vid intervjuerna att de inte vet var reglerna finns och de kan heller inte redogöra för innehållet i dessa. De uppger att de inte varit med och bestämt vilka regler som skall gälla. ”Det har lärarna och rektorn gjort.”

Skolan skall enligt läroplanen ha ett handlingsprogram där åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling finns beskrivna. Vid Peterslundsskolan finns ett dokument benämnt ”Peterslundsskolans trygghetsplan”. I Trygghetsplanen står det att handlingsprogrammet ”gäller alla i skolan, elever som personal”. Inspektörerna påpekar att eftersom texten i ”trygghetsplanen” inte i övrigt nämner kränkningar mellan vuxen och elev som en möjlig händelse kan texten uppfattas som en uppmaning till både elever och vuxna att agera vid konstaterad kränkning. Det bör av handlingsprogrammets text tydligare framgå att handlingsprogrammet också avser förhållandet mellan elev och vuxen i avseende på eventuell kränkande behandling.

Klassråd och elevråd finns vid skolan. Eleverna uppger att man där kan diskutera regler, men upplever att det främst är frågor som t.ex. om eleverna skall få ha disco o.dyl. som avhandlas. De har i elevrådet önskat ommålning av spelplan på skolgården, men tycker inte de får något gensvar på sin önskning. Eleverna upplever vidare att de blir kollektivt bestraffade. När en elev missskött sig vid pingisbordet, så får det till följd att ingen får spela pingis. Inspektörerna betonar vikten av att tillrättavisning av en enskild elevs beteende inte bör innefatta konsekvenser för en grupp av elever. Detta kan av elever uppfattas som kränkande.

Föräldrar som har barn i grundsärskolan får information från skolan genom bl.a. kontaktböcker som de får hem varje vecka. Föräldrar vid Peterslundsskolan tycker i allmänhet att de får god information från skolan om elevernas trivsel och kunskapsutveckling. De är dock kritiska till att deras åsikter om att matematikundervisningen är alldeles för svår inte beaktas. De tycker också att i vissa ämnen läggs alldeles för stort ansvar på hemmen för elevernas undervisning. Inspektörerna påpekar vikten av att fortlöpande informera och samverka

med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla innehåll och verksamhet.

Eleverna i grundsärskolan har alla en klasstillhörighet i grundskolan. De flesta är till stora delar eller helt och hållet integrerade i klassens ordinarie verksamhet.

Skolan deltog i en friskvårdssatsning, "Rörelsebarometern" under september till oktober 2004 då elevernas motionsinsatser dokumenterades. Vid elevintervjuerna framkommer dock att inte alla elever får tillgång till fysiska aktiviteter varje dag under resten av året. Inspektörerna påpekar att skolan skall sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet med skolans arbetsmiljö är bra.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Peterslundsskolan satsar mycket på den språkliga medvetenheten hos elever. Förskoleklass och årskurs 1 har språklekar varje dag, skolan deltar i projektet Länet läser, personalen prioriterar elevers skriv- och läsutveckling och deltar i nätverksträffar i ämnet. I skolans kvalitetsredovisning anges att "skolans arbete med de prioriterade målen har resulterat i ökade kunskaper och färdigheter när det gäller elevernas läs- och skrivförmåga", men att arbetet med "skolans prioriterade utvecklingsområde matematik har avstannat".

Under hösten 2003 gjordes en utvärdering av skolans arbete som resulterade i en handlingsplan daterad den 2 oktober 2003. Där framgår att skolan saknar aktuell arbetsplan och personalen är osäker på vilka mål eleverna skall uppnå. Skolans lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna är från 1996 och används inte. Däremot har personalen i årskurs 1 och 2 gjort nya bearbetningar av de nationella kursplanerna i svenska och matematik. Av skolans handlingsplan framgår också att målen för skolan som helhet är oklara.

I klassrumsarbetet uppger eleverna i årskurs 2 att de ibland får välja vad de skall arbeta med. Förutsättningen är att de är klara med det som redan är planerat. "När man är klar i boken får man välja."

I årskurs 6 sker ett samarbete mellan klasserna där eleverna känner sig delaktiga. De upplever att de kan påverka en del av planeringen och att de får återkoppling på sitt arbete så att de vet vad som förväntas av dem. Eleverna i årskurs 6 har varje dag ett schemalagt arbetspass som är avsatt för eget arbete. I klassrummen i årskurs 4 till 6 hänger terminens grovplanering av skolarbetet framme

för att åskådliggöra de långsiktiga målen. Vid veckans slut gör elever och lärare en utvärdering av elevernas arbete den gångna veckan.

Mellan förskoleklassen och årskurs 1 har ett samarbete startat som bl.a. har till syfte att elever i förskoleklass som vill kan delta i undervisningen i årskurs 1 och de elever från årskurs 1 som vill eller behöver delta i verksamheten i förskoleklass får göra det. Förskoleklass och årskurs 1 har också musik tillsammans.

I skolan förekommer också tematiskt arbetssätt. I de lägre åldrarna arbetade vid inspektionstillfället eleverna med frukter som tema. Eleverna fick tillfälle att använda sig av varierande lärosätt. Lärarna som arbetar med elever i de lägre åldrarna poängterade att de vid arbetet med detta tema så mycket som möjligt försökte stärka elevernas matematiska tänkande. Inspektörerna har sett andra exempel på, vilket styrks i intervju med rektorn, att matematikundervisningen sker nästan uteslutande bundet till ett läromedel, i detta fall läroboken i matematik. Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka vikten av att ta hänsyn till kursplanens krav på ett varierat arbetssätt.

En utvärdering som elever och lärare gjort tillsammans av undervisningen i engelska fick till följd att läromedlet som användes diskuterades. Diskussionen ledde till att man gemensamt bestämde att byta ut läromedlet. Enligt lärarna resulterade detta i större arbetsglädje och lust att lära hos eleverna.

Vid utvecklingssamtalen får elever och föräldrar information om elevens starka och svaga sidor. Underlag för samtalen är bl.a. resultaten på nationella proven och en självvärdering, som eleverna gör innan utvecklingssamtalet. Eleverna framhåller att utvecklingssamtalen fungerar bra, även om en del elever tycker att lärarna dominerar utvecklingssamtalet.

För att bedöma vilka elever som behöver stödåtgärder och för att bedöma vilka åtgärder som är adekvata, finns vid skolan ett elevhälsoteam. I elevhälsoteamet ingår bland annat, rektor, kurator, speciallärare och skolsköterska. För att genomföra stödåtgärder för de elever i grundskolan som är i behov av särskilt stöd finns speciallärare. Specialläraren har ett särskilt arbetsrum dit eleverna, oftast en och en, kommer för att få hjälp. Parallellt med speciallärarens verksamhet finns också en särskild arbetsgrupp som arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Denna benämns "Jollen" och där arbetar två assistenter med pedagogisk utbildning. Till Jollen kommer elever enskilt eller i mindre grupper för att få hjälp. Personalen uppger att mellan Jollens personal och grundsärskolan finns ett samarbete, men att det är svårt att hitta tid tillsammans för diskussioner. Ett arbete har inletts för att främja samarbetet mellan speciallärare och Jollens personal och för att förändra speciallärarens roll till att bli mer konsultativ. Inspektörerna vill påpeka vikten av att fortsätta det utvecklingsarbete som påbörjats så att verksamheten i Jollen får tillgång personal med utbildning till speciallärare eller specialpedagog.

Grundsärskolans elever har i klasserna tillgång till assistenter med pedagogisk utbildning eller elevassistenter. I skolan finns två elever med rörelsehinder som också har elevassistent. Personalen uppger att de som arbetar med elevstöd på Peterslundsskolan försöker att arbeta flexibelt och i så stor utsträckning som möjligt låta elevernas behov styra insatsen.

Lärarna uppger vid intervjuerna att stöd till elever i de lägre åldrarna dessutom ges i fria aktiviteter, då en delning av klassen medger att mer tid än vanligt kan

ägnas åt enskilda elever. Vid intervjuer såväl med personal som arbetar med elever i behov av särskilt stöd, som med rektorn, framkommer att stödet som ges elever är av god kvalitet men att alla som är i behov av stöd inte får det. Föräldrarna anser också att alla elever inte får det stöd de behöver. Inspektörerna vill fästa uppmärksamheten på att skolan skall utreda elevernas behov av särskilt stöd så att alla elever får en likvärdig möjlighet att nå målen.

Föräldrar tycker att de får för stort ansvar för att de elever som behöver särskilt stöd i sin undervisning får det. Exempel finns på elev som fått som hemuppgift att öva matematik varje dag under sommarlovet. Inspektörerna vill påpeka det olämpliga i att föräldrar får uppfattningen av skolans personal att eleverna skall arbeta med skoluppgifter under lovtid. Inspektörerna vill också framhålla att skolan har det primära ansvaret för att elever får det stöd de behöver för att uppnå målen i skolan.

Särskolan sätter upp delmål för eleverna att uppnå varje vecka. Samtliga elever i särskolan har åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen skrivs i samverkan med föräldrar och görs minst en gång per termin. Åtgärdsprogrammen innehåller utvärderingsbara mål anpassade till eleven utifrån läroplanens och kursplanens mål.

Åtgärdsprogram för grundskoleelever är av ojämn kvalitet. Olika underlag används vilket bidrar till den ojämna kvaliteten. Inspektörerna vill betona att en diskussion om åtgärdsprogrammets utformning bör ske så att alla åtgärdsprogram får den höga kvalitet som skolan kan visa exempel på där mål och delmål framgår tydligt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten bör förbättras avseende åtgärdsprogrammets kvalitet och så att föräldrar inte får det ansvar för elevers utbildning som åligger skolan.

Inspektörerna bedömer att alla elever som är i behov av särskilt stöd inte får det.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Verksamheten i Peterslundsskolan leds av en rektor. Han har lärarutbildning och har genomgått en lokal ledarskapsutbildning som kommunen anordnat. Rektorerna uppger att informationen till rektorerna om förändringar i kommunens utbildningsverksamhet i allmänhet och villkoren för rektorerna i synnerhet inte är tillräckligt utförlig och tydlig. Enligt rektorn gör utsedd kontaktpolitiker inte tillräckliga besök på Peterslundsskolan.

Personalen är involverad i diskussioner om hur arbetet med elever i behov av särskilt stöd skall utformas. Rektorns intentioner i detta arbete är emellertid inte förankrat hos alla. En del av personalen uppger att rektorn har för lite tid att vara ute i verksamheten men att han finns tillgänglig ”för råd och stöd”. Dock uppger den största delen av personal och elever att rektorn är väl känd och är förtrogen med verksamheten.

Rektorn har för utvecklingsarbetet i skolan en klart uttalad strategi. Han uttrycker att det är viktigt att utveckla en del i taget av skolans verksamhet. Efter att vid sitt tillträde ha börjat med elevhälsan och stödet, så står skolan nu mitt uppe i ett utvecklingsarbete som syftar till att arbeta i arbetslag.

Skolans kvalitetsredovisning är framtagen av rektorn. Personalen har inte varit med vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen. Om personalen haft möjlighet att påverka den text som delgetts dem har de ingen klar uppfattning om. Vid föräldraintervjuerna framkommer att de har dålig kännedom om skolans kvalitetsredovisning. Skolans kvalitetsredovisning och skolans handlingsplan är inte aktiva dokument som används som instrument för att driva skolans utveckling framåt i önskad riktning.

Den utveckling som sker omfattas inte av all personal vid skolan. Föräldrar och elever ger uttryck för att arbetssätt och delaktighet är olika i skolan. Detta uppfattar elever och personal beror på lärarnas olika uppfattningar om skolans uppdrag.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning och ledning av skolan är god.

Kvalitetsarbetet bör förbättras så att en analys av skolans resultat ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Peterslundsskolan är anpassad efter behoven hos elever med rörelsehinder. I anpassningen av lokalerna har skolan haft ett samarbete med Landstingets barnhabilitering. Samarbete med barnhabiliteringen sker också i andra frågor som berör dessa elever.

Elever vars föräldrar önskar och som har behov av modersmålsundervisning får detta. Personalen uppger att eleverna inte får undervisning i svenska som andraspråk trots att det finns elever som skulle vara i behov av detta. I stället ges

elever med annat modersmål stöd i svenska. Undervisning i svenska som andraspråk har tidigare förekommit vid skolan. Studiehandledning på modersmål för elever med annat modersmål än svenska ges inte. Rektorn skall besluta om undervisning i svenska som andraspråk och om studiehandledning på modersmål. En elev som behöver det skall få studiehandledning på sitt modersmål. Inspektörerna vill därför uppmärksamma skolan på vikten av att utreda elevernas behov av studiehandledning.

Skolan företar skidresor under skoltid som till en del bekostas av föräldrarna. Deltagande i skidresan är ett frivilligt alternativ. Elevens val kan innehålla inslag som är förbunden med en viss kostnad t.ex. ridning. Inspektörerna vill påpeka att undervisningen skall vara avgiftsfri för eleverna och att det endast får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad.

Eleverna i Peterslundsskolan får sin undervisning i hem- och konsumentkunskap i årskurs 6 i en närliggande skola. Detta har inte rektorn på skolan beslutat utan det följer av att den centralt fastlagda timplanen förlägger hem- och konsumentkunskap i årskurs 6. I kursplanerna för hem- och konsumentkunskap finns uppnåendemål för årskurs 5. Det är inte tillfredsställande att undervisningen endast ges i en senare årskurs än i den för vilka mål att uppnå finns beskrivna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till pedagogisk verksamhet och utbildning är god.

Elever med behov av undervisning i svenska som andraspråk får inte detta.

Inspektörerna bedömer att eleverna inte har möjlighet att nå målen i årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap.

Eleverna betalar avgifter för inslag som ingår i undervisning.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Peterslundsskolan var enligt Statistiska centralbyrån (SCB) i oktober 2003 andelen lärare per 100 elever 8,8 varav med pedagogisk utbildning 7,7. Andelen lärare per 100 elever var vid samma tillfälle 8,7 i kommunen och 8,0 i riket.

Personalen får kompetensutveckling men uppger att det på grund av begränsade ekonomiska resurser inte är tillräckligt. För närvarande genomförs i samband med arbetslagsutvecklingen ett arbete där kompetenshöjande insatser inom områdena, Skolan uppdrag, Grupprocesser, Värdegrund och Kunskapssyn prioriteras. Dessa kompetenshöjande insatser involverar all personal vid skolan. Personalen kompetensutvecklar sig också i elevers skriv- och läsutveckling och IT-stöd i undervisningen.

Peterslundsskolans lokaler är rymliga och ändamålsenliga. Läromedel är av god kvalitet och tillgång till datorer och skolbibliotek finns. Skolbiblioteket är vällutrustat och är bemannat med särskild, för biblioteket avdelad personal, del av dagen.

Rektorn framhåller att resursfördelningssystemet som styr resurserna till skolan inte är känt vilket enligt rektorn får till följd att rektorn har svårt att planera sin verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till resurser vid Peterslundsskolan är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Peterslundsskolan övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- arbetet med normer och värden bör förbättras så att andelen elever som inte känner sig kränkta ökar.
- redovisningen av skolans resultat bör förbättras så att den visar en allsidig bedömning av elevens resultat,
- den pedagogiska verksamheten bör förbättras avseende åtgärdsprogrammets kvalitet och så att föräldrar inte får det ansvar för elevers utbildning som åligger skolan,
- kvalitetsarbetet bör förbättras så att en analys av skolans resultat ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete samt
- att eleverna betalar avgifter för inslag som ingår i undervisning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Alla elever som är i behov av särskilt stöd får inte det (4 kap. 1 § skollagen).
- Eleverna ges inte möjlighet att nå målen i årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk får inte detta (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-04-15

Linköping

Johan Nilsson

Ewa Pettersson